

MAATSKAPPYE / COMPANIES
Antwoordblaaie / Answer Sheets

VRAAG 1 / QUESTION 1

[55]

Algemene Grootboek van Finly Beperk/ *General Ledger of Finly Limited*

Suid-Afrikaanse Inkomstediens (Inkomstebelasting) / *South African Revenue service (Income Tax)*

(16 punte / 16 marks)

Gewone Aandele premie / *Ordinary share Premium*

(5 punte / 5 marks)

Gewone Aandele Dividende / *Ordinary Share Dividends*

(8 punte / 8 marks)

Verdelingsrekening / *Appropriation Account*

(14 punte / 14 marks)

1.2.1	Beperk in naam: <i>Limited in name:</i>	3
1.2.2	Funksie van direkteure. <i>Function of Directors.</i>	3
1.2.3	Funksie van Interne Ouditeure. <i>Function of Internal Auditors.</i>	6

VRAAG/QUESTION 2

[90]

2.1

ACE HANDELAARS/ACE LIMITED
ALGEMENE GROOTBOEK/GENERAL LEDGER

Dt./Dr.	GEWONE AANDELE-DIVIDENDE/ORDINARY SHARE DIVIDENDS							Kt./Cr.

(6 punte / 6 marks)

Dt./Dr.	VERDELINGSREKENING/APPROPRIATION ACCOUNT							Kt./Cr.

(11 punte / 11 marks)

2.2	Aantal nuwe aandele uitgereik/Number of new shares issued

(7 punte / 7 marks)

2.3	Rekonsiliasie van netto wins voor belasting en kontant verkry uit bedrywighede Reconciliation between net profit before taxation and cash generated from operations	
	Netto wins per Inkomstestaat/ <i>Net profit per Income statement</i>	
	Aansuiwerings ten opsigte van: <i>Adjustments in respect of:</i>	
	Bedryfswins voor verandering in bedryfskapitaal <i>Operating profit before changes in working capital</i>	
	Netto verandering in Bedryfskapitaal/ <i>Net change in working capital</i>	
	Kontant deur bedrywighede voortgebring/ <i>Cash generated from operations</i>	

(16 punte / 16 marks)

2.4.1	Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite/Cash flow from investing activities	

(10 punte / 10 marks)

2.4.2	Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite/Cash flow from financing activities	

(5 punte / 5 marks)

2.5.1	Wat is die doel van 'n kontantvloeistaat is en waarom is dit nodig vir Maatskappye om dit op te stel? <i>What is the purpose of a cash flow statement and why do Companies need to compile it?</i>	

(6 punte / 6 marks)

2.6.1	Netto batewaarde per aandeel op 28 Februarie 2007/Net asset value per share on 28 February 2007	

(6 punte / 6 marks)

2.6.2	Was die direkteure na jou mening reg om aandele teen 650c uit te reik op 1 Maart 2007? Neem in aanmerking dat die netto batewaarde vir die huidige jaar 615c was. Gee twee redes vir jou antwoord. <i>In your opinion, were the directors correct in issuing the shares at 650c on 1 March 2007? Bear in mind that the net asset value for the current year was 615c. Provide two reasons for your answer.</i>	

(6 punte / 6 marks)

2.7	OPBRENGS OP AANDEELHOUERSBELANG/RETURN ON SHAREHOLDERS' EQUITY
2.7.1	Gee een rede waarom hierdie verhouding vir aandeelhouers belangrik is. <i>Give one reason why this ratio is important to the shareholders</i>

(2 punte / 2 marks)

2.7.2	Bereken die Opbrengs op aandeelhouersbelang/Calculate the Return on shareholders' equity.

(5 punte / 5 marks)

2.7.3	Lewer kortliks kommentaar oor die Opbrengs op Aandeelhouersbelang. <i>Briefly comment on Return on shareholders' equity.</i>

(2 punte / 2 marks)

2.8 SKULD / AANDEELHOUERSBELANGVERHOUDING / DEBT/EQUITY RATIO

2.8.1	Bereken die skuld/aandeelhouersbelangverhouding <i>Calculate the debt/equity ratio</i>
2.8.2	Lewer kortliks kommentaar oor die Skuld/Aandeelhouersbelangverhouding <i>Briefly comment on the Debt/Equity ratio</i>

(6 punte / 6 marks)

3.2

LIBRA BEPERK / LIBRA LIMITED

BALANSSTAAT OP 29 FEBRUARIE 2008 / BALANCE SHEET AT 29 FEBRUARY 2008

BATES/ASSETS		
Nie-bedryfsbates/ <i>Non current assets</i>		
Bedryfsbates/Current assets		
Totale bates/Total assets		
EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEDE/EQUITY AND LIABILITIES		
Kapitaal en reserwes/ <i>Capital and reserves</i>		
Bedryfslaste/Current liabilities		
Totale ekwiteit en aanspreeklikhede/Total equity and liabilities		

(32 punte / 32 marks)

3.3.1	Aantal onuitgereikte aandele op 29 Februarie 2008 <i>Number of unissued shares on 29 February 2008</i>

(4 punte / 4 marks)

3.3.2	Totaal van dividende in Rand vir T Conradie / Total dividend in Rands due to T Conradie

(5 punte / 5 marks)

VRAAG 4 /QUESTION 4

[52]

**GEORGEU BEPERK / GEORGEU POINT LIMITED
ALGEMENE GROOTBOEK/GENERAL LEDGER**

4.1.1

Dt./Dr.		GEWONE AANDELEKAPITAAL/ORDINARY SHARE CAPITAL						Kt./Cr.	

(4 punte / 4 marks)

4.1.2

Dt./Dr.		GEWONE AANDELEPREMIE/ORDINARY SHARE PREMIUM						Kt./Cr.	

(4 punte / 4 marks)

4.1.3

Dt./Dr.		SAID (INKOMSTEBELASTING)/SARS (INCOME TAX)						Kt./Cr.	

(10 punte / 10 marks)

4.1.4

Dt./Dr.		GEWONE AANDELE-DIVIDENDE/ORDINARY SHARE DIVIDENDS						Kt./Cr.	

(10 punte / 10 marks)

4.1.5

Dt./Dr.		BATEVERKOPE/ASSET DISPOSAL						Kt./Cr.	

(13 punte / 13 marks)

4.2.1	Aantal onuitgereikte aandele wat nog uitgereik kan word. <i>Number of unissued shares that can still be issued.</i>

(4 punte / 4 marks)

4.2.2	Totale dividend verdien deur Maarten Henning op 29 Februarie 2008. <i>Total dividend earned by Maarten Henning on 29 February 2008.</i>

(7 punte / 7 marks))

5.1

ALGEMENE GROOTBOEK/GENERAL LEDGER

Dt./Dr.		BATEVERKOPE/ASSET DISPOSAL						Kt./Cr.

(11)

Dt./Dr.		OPGEHOOPTE WAARDEVERMINDERING OP VOERTUIE ACCUMULATED DEPRECIATION ON VEHICLES						Kt./Cr.

(8)

5.2

Eiendom, aanleg en toerusting <i>Property, plant and equipment</i>	Grond en geboue <i>Land and buildings</i>	Voertuie <i>Vehicles</i>	Toerusting <i>Equipment</i>
	Kosprys/ <i>Cost price</i>		
Opgehoopte waardevermindering/ <i>Accumulated depreciation</i>			
Drawaarde/ <i>Carrying value</i>			
Bewegings/ <i>Movements</i>			
Drawaarde/ <i>Carrying value</i>			
Kosprys/ <i>Cost price</i>			
Opgehoopte waardevermindering/ <i>Accumulated depreciation</i>			

(17)

Opgehoopte wins/*Accumulated profits*

(7)

Handels- en ander debiteure/*Trade and other debtors*

(9)

VRAAG 6 / QUESTION 6

[67]

6.1

QUADRO BPK / QUADRO LTD

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEëINDIG 31 OKTOBER 2008

INCOME STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31 OCTOBER 2008

Verkope/ <i>Sales</i>		
Koste van verkope/ <i>Cost of sales</i>		
Bruto wins/ <i>Gross profit</i>		
Ander bedryfsinkomste/ <i>Other operating income</i>		
Bruto bedryfsinkomste/ <i>Gross operating income</i>		
Bedryfsuitgawes/ <i>Operating expenses</i>		

7.2.1

VASTE BATES / FIXED ASSETS	Grond en Geboue <i>Land and Buildings</i>	Toerusting <i>Equipment</i>	Totaal <i>Total</i>
Kosprys <i>Cost Price</i>			
Opgehoopte Waardevermindering <i>Accumulate Depreciation</i>			
Drawaarde op 1 Maart 2007 <i>Carrying Value on 1 March 2007</i>			
Bewegings/ <i>Movements</i>			
Drawaarde op 29 Februarie 2008 <i>Carrying value on 29 February 2008</i>			
Kosprys <i>Cost Price</i>			
Opgehoopte Waardevermindering <i>Accumulated Depreciation</i>			

(27 punte / 27 marks)

7.2.2

Vorraad / Inventory	

(4 punte / 4 marks)

7.2.3

Handels- en ander debiteure/ Trade and other debtors	

(8 punte / 8 marks)

7.2.4

Handels- en ander krediteure / Trade and other creditors	
Handelskrediteure / Trade Creditors	
Vooruitontvange Inkomste / Income received in advance	
Opgelope Uitgawes / Accrued Expenses	
SAID (LBS) / SARS (PAYE)	
Krediteure vir Salarisse / Creditors for salaries	
Pensioenfonds / Pension Fund	
Mediesefonds / medical aid	
Aandehouers vir dividende / shareholders for dividends	

(24 punte / 24 marks)

7.3.1	Twee moontlike redes vir verskil in voorraadbedrag. Two possible reasons for difference in trading stock amount.	4

7.3.2	Belangstellende partye <i>Interested parties</i>	8
7.3.3	Waarom moet state aan AARP voldoen? <i>Financial Statements according to GAAP?</i>	3

VRAAG 8 / QUESTION 8

[47]

MOKOENA BEPERK/MOKOENA LIMITED

BALANSSTAAT OP 30 JUNIE 2008 / BALANCE SHEET AT 30 JUNE 2008

BATES/ASSETS	
Nie-bedryfsbates/Non-current assets	
Bedryfsbates/Current assets	
Totale bates/Total assets	

EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEDE/EQUITY AND LIABILITIES	
Kapitaal en reserwes/Capital and reserves	
Nie-bedryfslaste/Non-current liabilities	
Bedryfslaste/Current liabilities	
Totale ekwiteit en aanspreeklikhede/Total equity and liabilities	

8.2.1	Funksie van direkteure van Maatskappy. <i>Function of directors of a Company.</i>	4
8.2.2	Deur wie word die direksie van 'n Maatskappy aangestel? <i>Who appoints the directors of a company?</i>	2
8.2.3	Verskil tussen die interne en eksterne ouditeure. <i>Difference between internal and external auditors.</i>	6

8.2.4	<p>Aan wie rig die eksterne ouditeur sy verslag? <i>Who is the external auditor directing his report to?</i></p>	3
8.2.5	<p>Lys 3 dokumente waarna die eksterne ouditeur behoort te kyk gedurende sy audit van die maatskappy. <i>List 3 documents that the external auditor would have reviewed in conducting his audit of the company.</i></p>	3
8.2.6	<p>Wie is verantwoordelik vir opstel van finansële state? <i>Who is responsible for drawing up the financial statements?</i></p>	1

VRAAG10 / QUESTION 10 [35]

10.1	Die bruto wins as persentasie van die omset <i>Gross Profit as a percentage of turnover</i>	4
10.2	Totale Bedryfsbates <i>Total Current Assets</i>	6
10.3	Totale Bedryfslaste <i>Total Current Liabilities</i>	4
10.4	Bedryfskapitaalverhouding <i>Current Ratio</i>	4
10.5	Vuurproefverhouding <i>Acid Test Ratio</i>	4
10.6	Solvabiliteit <i>Solvency</i>	4

10.7	Kommentaar <i>Comment</i>	8

VRAAG11 / QUESTION 11

[40]

1.1	Bereken die winsopslag vir 2008. <i>Calculate the mark up percentage for 2008.</i>	4
1.2	Winsopslag nie behaal nie? <i>Profit mark-up not achieved?</i>	6
2	Maatskappy Solvent? <i>Company Solvent?</i>	8

3.	Skuld : Aandeelhoudersbelangverhouding / Debt : Equity Ratio	8
4.1	Vuurproefverhouding / Acid test Ration	5
4.2	Maande se voorraad voorhande / Months stock on hand	5
4.3	Kommentaar op 4.1 en 4.2 / Comment on 4.1 and 4.2	6

	Opbrengs op aandeelhoudersbelang/Return on share holders equity	
	Verdiensite per aandeel/Earnings per share	
	Dividend per aandeel/Dividend per share	
	Samevattende kommentaar/Overall comment	
12.4.1	Bereken die skuld/aandeelhoudersbelang verhouding <i>Calculate the debt/equity ratio</i>	4
12.4.2	Lewer kommentaar oor die skuld/aandeelhoudersbelang-verhouding <i>Comment on Debt/Equity ratio</i>	6
12.4.5	Sal die netto batewaarde per aandeel die aandeelhouders se goedkeuring wegdra? <i>Should the shareholders be satisfied with the net asset value of the shares?</i>	6

SURVIVOR OUTDOOR BEPERK/SURVIVOR OUTDOOR LIMITED
KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 NOVEMBER 2008
CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 30 NOVEMBER 2008

	Notas Notes	
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIVITEITE CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIVITEITE CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEITE CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Netto verandering in kontant en kontantekwivalente <i>Net change in cash and cash equivalents</i>		
Kontant en kontantekwivalente aan begin van jaar <i>Cash and cash equivalents at beginning of year</i>		
Kontant en kontantekwivalente aan einde van jaar <i>Cash and cash equivalents at end of year</i>		

Rekonsiliasie van wins voor belasting met kontant vir die jaar deur bedrywighede voortgebring
Reconciliation between profit before taxation and cash generated by operations

Wins voor belasting/ <i>Profit before taxation</i>		
Aansuiwerings m.b.t.:/ <i>Adjustments i.r.o.:</i>		
Bedryfswins voor verandering in bedryfskapitaal <i>Operating profit before change in working capital</i>		
Verandering in bedryfskapitaal/ <i>Change in working capital</i>		

13.2.1	Pariwaarde van aandele./Par value of shares.	4
13.2.2	Teen watter prys is die nuwe aandele uitgereik?/At what price were the new shares issued?	5
13.2.3	Opbrengs op aandeelhoudersbelang./Return on Shareholders' Equity.	6
13.2.4	Verduidelik of die aandeelhouders gelukkig met die opbrengs sal wees. <i>Explain whether shareholders will be happy with the return.</i>	5
13.2.5	Verdienste per aandeel/Earnings per share.	4
13.2.6	Dividende per aandeel/Dividends per share	5
13.2.7	Twee redes waarom die finale dividend minder is as die interim dividend. <i>Two reasons why the final dividend is less than the interim dividend.</i>	4

13.2.8	Bereken die netto batewaarde./ <i>Calculate the Net asset value.</i>	4
13.2.9	Verduidelik die hoofrede wat sal lei tot 'n verhoging in die netto batewaarde. <i>Explain the main factor that causes the net asset value to increase.</i>	4
13.2.10	Verduidelik of dit 'n goeie tyd sal wees om aandele te koop. <i>Explain whether it would be a good time to buy shares.</i>	5

VRAAG 14 / QUESTION 14

[82]

14.1	Rekonsiliasie van netto wins voor belasting en kontant verkry uit bedrywighede <i>Reconciliation between net profit before taxation and cash generated from operations</i>	
	Bedryfswins voor verandering in bedryfskapitaal <i>Operating profit before changes in working capital</i>	
	Netto verandering in bedryfskapitaal / <i>Net change in working capital</i>	
	Toename / Afname in voorraad / <i>Increase / decrease in inventory</i>	
	Toename / Afname in debiteure / <i>Increase / Decrease in debtors</i>	
	Toename / Afname in krediteure / <i>Increase / Decrease in creditors</i>	

(27 punte / 27 marks)

PECAN BPK / PECAN LTD

**KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2008
CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 29 FEBRUARY 2008**

KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGS AKTIWITEITE CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES	Notas Note		

(9 punte / 9 marks)

14.3	Bereken inkomstebelasting betaal/Calculate income tax paid	4
14.4.1	Finale dividend per aandeel aanbeveel deur direkteure op 29 Februarie 2008. Final dividend per share recommended by directors on 29 February 2008.	5
14.4.2 (a)	Dividend betaal aan Michael Solmsvir die periode 1 Maart 2007 tot 29 Februarie 2008. Dividend paid to Michael Solms for the period 1 March 2007 to 29 February 2008.	3
14.4.2 (b)	Rede en doel waarom dividende nie gelyk aan die netto wins na belasting verklaar is nie. Reason and purpose for not declaring dividend equal to their net profit after tax.	2

<p>14.4.3 (a)</p>	<p>Bereken die gemiddelde opbrengs op aandeelhoudersbelang op 29 Februarie 2008. <i>Calculate the average return on shareholders' equity on 29 February 2008.</i></p>	<p>7</p>
<p>14.4.3 (b)</p>	<p>Verduidelik of dit 'n goeie id�e is om nog 'n addisionele lening uit te neem. <i>Explain whether you think it is wise to take out an additional loan.</i></p>	<p>5</p>
<p>14.4.3 (c)</p>	<p>Verduidelik die effek van die addisionele lening op die likiditeit van die besigheid, beide oor kort- termyn en oor langtermyn. <i>Explain the effect of the additional loan on the liquidity of the business, both short term and long term.</i></p>	<p>4</p>

14.4.3 (d)	Bereken die Netto bate waarde per aandeel vir 2008. <i>Calculate the net asset value per share for 2008.</i>	4
14.4.3 (e)	Verduidelik waarom is die netto bate waarde per aandeel verskillend van die markprys per aandeel. <i>Explain why the net asset value per share is different to the market price of a share.</i>	4

14.4.3 (f)	Verduidelik teen watter prys jy dink die nuwe aandele uitgereik moet word en hoeveel aandele uitgereik moet word./ <i>Explain what price you think they should issue the new shares and how many shares they should issue.</i>	6
14.4.3 (g)	Een nadeel van uitreik van meer aandele. <i>One disadvantage of issuing more shares..</i>	2

VRAAG 15 /QUESTION 15

[65]

UMZINTO BEPERK/UMZINTO LIMITED

KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2008

CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 29 FEBRUARY 2008

	Notas Notes	
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIVITEITE CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
Kontant deur bedrywighede voortgebring/ <i>Cash generated by operations</i>		

KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIVITEITE CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEIT CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Netto verandering in kontant en kontantekwivalente <i>Net change in cash and cash equivalents</i>		
Kontant en kontantekwivalente aan begin van jaar <i>Cash and cash equivalents at beginning of year</i>		
Kontant en kontantekwivalente aan einde van jaar <i>Cash and cash equivalents at end of year</i>		

15.2	Bereken die getal nuwe aandele uitgereik op 1 Maart 2007. <i>Calculate the number of new shares issued on 1 March 2007.</i>	4
15.3	Bereken die prys waarteen elke nuwe aandeel uitgereik is. <i>Calculate the price at which each new share was issued.</i>	4
15.4	Bereken die skuld tot aandeelhoudersbelang-verhouding op 29 Februarie 2008. <i>Calculate the debt equity ratio on 29 February 2008.</i>	5
15.5	Dink jy dit is raadsaam? Verduidelik volledig deur gepaste bedrae of finansiële aanwysers aan te haal. Do you think it was wise to repay the mortgage loan as soon as possible? Explain your answer in full by quoting appropriate figures or financial indicators.	9

15.6	<p>Verduidelik 3 punte om hierdie stelling te ondersteun. Verwys na die toepaslike finansiële aanwysers.</p> <p><i>Explain three points to support the opinion of the directors. Refer to the appropriate financial indicators.</i></p>	9
15.7	<p>Sal jy jou aandele op die Effektebeurs nou verkoop? Verskaf 'n geldige rede vir jou antwoord.</p> <p><i>Would you sell your shares on the Stock Exchange now? Provide a valid reason for your answer.</i></p>	5

VRAAG 16 / QUESTION 16

[41]

16.2.1	<p>Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite/Cash flow from financing activities</p>	

(5 punte / 5 marks)

	<p>Kontantvloei van beleggingsaktiwiteite/Cash flow from investing activities</p>	

(8 punte / 8 marks)

16.2.2	<p>Is die bedryfsaktiwiteite bevredigend? Gee redes. <i>Are the operating activities satisfactory? Give reasons</i></p>	4
16.2.3	<p>Berekening/Calculation</p>	4
	<p>Kommentaar/Comment</p>	4
16.2.4	<p>Berekening van verdienste per aandeel!/Calculation of earnings per share:</p>	4
	<p>Kommentaar oor die verdienste per aandeel!/Comment on earnings per share:</p>	4
	<p>Kommentaar op dividende per aandeel/Comment on dividends per share</p>	4

	Kommentaar op opbrengs op gewone aandeelhoudersbelang <i>Comment on return on shareholders' equity</i>	4

VRAAG 17 /QUESTION 17

[116]

17.1	Berekening van Opgehoopte inkomste op 31 Mei 2008 <i>Calculation of Accumulated profits on 31 May 2008</i>	8

PROGRESSIEWE HANDELAARS BPK/PROGRESSIVE TRADERS LTD
ALGEMENE GROOTBOEK/GENERAL LEDGER

Balansstaatrekening-afdeling/Balance sheet accounts section

17.2.1

Dt./Dr.

SAID (INKOMSTEBELASTING)/SARS (INCOME TAX)

**Kt./C
r.**

(13 punte / 13 marks)

Bewegings/ <i>Movements</i>		
Waardevermindering vir die jaar/ <i>Depreciation for the year</i>		
Drawaarde op 2008-05-31/ <i>Carrying value on 2008-05-31</i>		
Kosprys/ <i>Cost price</i>		
Opgehoopte waardevermindering/ <i>Accumulated depreciation</i>		

(26 punte / 26 marks)

Notas tot die finansiële state vir die jaar geëindig 31 Mei 2008

Notes to the financial statements for the year ended 31 May 2008

17.4.1	Dividende betaal/<i>Dividends paid</i>	5

17.4.2	Kontant genereer/bestee vanuit finansieringsaktiwiteite <i>Cash generated/utilised from financing activities</i>	

(9 punte / 9 marks)

17.5.1	Drie redes hoekom 'n maatskappy se kontant kan vermeerder al het die winste verminder. <i>Three reasons why a company's cash can increase even though profits have decreased.</i>	6

17.5.2 **Totale bedrag deur J Carey ontvang vir dividende gedurende die jaar wat eindig op 31 Mei 2008.**

7

Total amount received by J Carey for dividends during year ended 31 May 2008.

VRAAG 18 / QUESTION 18 [38]

Algemene Grootboek van Winsnes Beperk/ General Ledger of Winsnes Limited

18.1.1 Suid-Afrikaanse Inkomstediens (Inkomstebelasting) / South African Revenue service (Income Tax)

(11 punte / 11 marks)

18.1.2 Gewone Aandele Dividende / Ordinary Share Dividends

(9 punte / 9 marks)

18.2.1 Gewone Aandelekapitaal / Ordinary Share Capital

(8 punte / 8 marks)

18.2.2 Behoue Inkomste / Retained Income

(10 punte / 10 marks)

VRAAG 19 / QUESTION 19**[62]****GOODWIN BPK / GOODWIN LTD.**

19.1 INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2010 / INCOME STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 28 FEBRUARY 2010

Verkope / Sales	
Koste van verkope / Cost of sales	(290 000)
Bruto wins / Gross profit	
Ander bedryfsinkomste / Other operating income	
Bruto bedryfsinkomste / Gross operating income	
Bedryfsuitgawes / Operating expenses	
Oninbare skulde / Bad debts	
Skryfbehoeftes / Stationery	
Versekering / Insurance	
Water en elektrisiteit / Water and electricity	
Waardevermindering / Depreciation	
Bankkoste / Bank charges	1 850
Telefoon / Telephone	5 752
Lone / Wages	30 000
Diverse uitgawes / Sundry expenses	5 480
Bedryfswins / Operating profit	

(37 punte / 37 marks)

NOTAS TOT DIE FINANSIËLE STATE VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2010
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENT FOR THE YEAR ENDING 28 FEBRUARY 2010

19.2.1 Handels- en ander debiteure / Trade and other debtors

(12 punte / 12 marks)

19.2.2 Handels- en ander krediteure / Trade and other creditors

(7 punte / 7 marks)

19.3.1 Beperk in naam?: / Limited in name?:	2
19.3.2 Waarom vereis die Maatskappywet dat publieke maatskappye geouditeer moet word? Why does the Companies Act make it a requirement for public companies to be audited?	4

TIMMY BPK / TIMMY LTD		
KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARUE 2009 CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 28 FEBRUARY 2009		
Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite / Cash flow from operating activities	Notas Notes	
Kontant uit bedrywighede voortgebring / <i>Cash generated from operations</i>	1	
Dividende betaal / <i>Dividends paid</i>	3	
Inkomstebelasting betaal / <i>Income tax paid</i>	4	
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite / Cash flow from investing activities		
Aankoop van vaste bates / <i>Purchase of fixed assets</i>		
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite / Cash flow from financing activities		
Netto verandering in kontant en kontantekwivalente <i>Net change in cash and cash equivalents</i>		
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar <i>Cash and cash equivalents at the beginning of the year</i>		
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar <i>Cash and cash equivalents at the end of the year</i>		

(20 punte / 20 marks)

NOTAS TOT DIE KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARUE 2009 NOTES TO THE CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 28 FEBRUARY 2009		
1.	Rekonsiliasie van netto wins voor belasting en kontant verkry uit bedrywighede <i>Reconciliation between profit before taxation and cash generated from operations</i>	
	Aangesuiwer m.b.t. / <i>Adjustments i.r.o.</i>	
	Wins uit bedrywighede voor veranderinge in bedryfskapitaal <i>Operating profit before changes in working capital</i>	
	Toename / Afname in voorraad / <i>Increase / Decrease in inventory</i>	
	Toename / Afname in debiteure / <i>Increase / Decrease in debtors</i>	
	Toename / Afname in krediteure / <i>Increase / Decrease in creditors</i>	
	Kontant deur bedrywighede voortgebring / Cash generated from operations	

(21 punte / 21 marks)

2.	Kontant en kontantekwivalente Cash and cash equivalents	Netto verandering Net Change	2009	2008
	Bank			
	Wisselgeld / <i>Cash float</i>			
	Kleinkas / <i>Petty cash</i>			

(8 punte / 8 marks)

3.	Dividende betaal / <i>Dividends paid</i>	

(6 punte / 6 marks)

4.	Inkomstebelasting betaal / <i>Taxation paid</i>	

(6 punte / 6 marks)

2.	Kommentaar oor kontantvloeï posisie. / <i>Comments on cash flow position</i>	8
3.	Doel van kontantvloeïstaat / <i>Purpose of cash flow statement</i>	4
4.	Waardevermindering terug getel / <i>Depreciation added back</i>	2

**ALGEMENE GROOTBOEK VAN BAVARIA BPK / GENERAL LEDGER OF BAVARIA LTD
SAID (Inkomstebelasting) / SARS (Income Tax)**

(12 punte / 12 marks)

GEWONDE AANDELE DIVIDENDE / ORDINARY SHARE DIVIDENDS

(6 punte / 6 marks)

VERDELINGSREKENING / APPROPRIATION ACCOUNT

(10 punte / 10 marks)

2. NOTAS TOT DIE FINANSIËLE STATE / NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS:

2.1 GEWONE AANDELE KAPITAAL / ORDINARY SHARE CAPITAL

(13 punte / 13 marks)

2.2 GEWONE AANDELE PREMIE / ORDINARY SHARE PREMIUM

(7 punte / 7 marks)

2.3	<p>Wat is die minimum aantal aandele wat Jan moes koop, toe nuwe aandele uitgereik is op 15 Maart 2008, om beheer oor die maatskappy te behou? <i>What is the minimum number of shares which Jan had to buy when new shares were issued on 15 March 2008 to retain control of the company?</i></p>	3

VRAAG 22 / QUESTION 22

[49]

22.1 SKEDULE VIR DIE BEREKENING VAN NETTO WINS / VERLIES VIR DIE JAAR SCHEDULE FOR THE CALCULATION OF NET PROFIT / LOSS FOR THE YEAR	
BRUTO BEDRYFSINKOMSTE / GROSS OPERATING INCOME	1 684 200
Bedryfsuitgawes / Operating Expenses	
Diverse Uitgawes / <i>Sundry Expenses</i>	450 000
Direkteursvergoeding / <i>Director' Remuneration</i>	60 000
Ouditeursvergoeding / <i>Auditors Remuneration</i>	85 000
Oninbare skulde / <i>Bad Debts</i>	
Voorsiening vir Oninbare Skulde aansuiwering / <i>Provision for bad debts adjustment</i>	
Bedryfswins (verlies) / <i>Operating profit (loss)</i>	
Rente op lening / <i>Interest on loan</i>	
Wins (verlies) voor belasting / <i>Profit (loss) before tax</i>	
Belasting / <i>Taxation</i>	
Netto wins (verlies) vir die jaar / <i>Net profit (loss) for the year</i>	

(12 punte / 12 marks)

Notas tot die Finansiële State / Note to the Financial Statements

22.2.1	BEHOUE INKOMSTE / RETAINED INCOME	

(8 punte / 8 marks)

22.2.2	HANDELS- EN ANDER ONTVANGEBARE BEDRAE TRADE AND OTHER RECEIVABLES	

(5 punte / 5 marks)

22.2.3	HANDELS- EN ANDER BETAALBARE BEDRAE TRADE AND OTHER PAYABLES	

(11 punte / 11 marks)

22.3

a)	Waarom vereis die Maatskappyewet dat publieke maatskappye geouditeer moet word? <i>Why does the Companies Act make it a requirement for public companies to be audited?</i>	2
b)	3 ander partye / 3 Other Parties	3
c)	Waarom moet die state volgens AARP opgestel word? <i>Why is it necessary for the statements to be set according to GAAP?</i>	2
d)	Verduidelik waarom 'n verbetering in interne beheer 'n positiewe uitwerking op die fooie van die eksterne ouditeure sal hê. <i>Explain why improvement in internal control will have a positive effect on the external auditors' fees.</i>	3

e)	<p>Waarom noem die ouditmening dat die state 'n "redelike weergawe" eerder as 'n "volledig korrekte weergawe" van die finansiële stand van Peyper Bpk is? <i>Why does the audit opinion state that the statements "fairly represent" the financial position of Peyper Ltd in stead of saying that they are "correct in all respect"?</i></p>	3

VRAAG 23 / QUESTION 23

[46]

SUPERMAN BEPERK / LIMITED
ALGEMENE GROOTBOEK / GENERAL LEDGER
Gewone Aandele Kapitaal / Ordinary Share Capital

(5 punte / 5 marks)

Gewone Aandele Premie / Ordinary Share Premium

(5 punte / 5 marks)

SAID (Inkomstebelasting)/ SARS (Income Tax)

(11 punte / 11 marks)

Gewone Aandele Dividende / Ordinary Share Dividends

(8 punte / 8 marks)

Verdelingsrekening / Appropriation Account

(11 punte / 11 marks)

2.1	Hoeveel aandele sal die maatskappy uitreik? / <i>How many shares will the company issue?</i>	3
2.2	Wat is die minimum aantal aandele wat Clark sal moet koop om beheer oor die maatskappy te behou wanneer die oorblywende aandele uitgereik word? <i>What is the minimum number of shares Clark will have to buy to keep control of the company when the remaining shares are issued?</i>	3

24.2	Verduidelik waarom hierdie opleiding noodsaaklik is vir die maatskappy. Noem 3 punte <i>Explain why this training is necessary for the company. State 3 points.</i>	6

VRAAG 25 / QUESTION 25

[35]

ALMELO BEPERK / ALMELO LIMITED

25.1	Behoue inkomste / Retained Income

(10 punte / 10 marks)

25.2	<u>ALMELO BEPERK / ALMELO LIMITED</u>
Balansstaat op 30 Junie 2009 / Balance Sheet on 30 Junie 2009	
BATES / ASSETS	
Nie-Bedryfsbates / Non-current Assets	
Bedryfsbates / Current Assets	
TOTALE BATES / TOTAL ASSETS	

VRAAG 27 / QUESTION 27 [67]

COMRADES BEPERK / COMRADES LIMITED

NOTAS TOT DIE KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARUE 2009	
NOTES TO THE CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 28 FEBRUARY 2009	
27.1	Rekonsiliasie van netto wins voor belasting en kontant verkry uit bedrywighede <i>Reconciliation between profit before taxation and cash generated from operations</i>
	Aangesuiwer m.b.t. / <i>Adjustments i.r.o.</i>
	Wins uit bedrywighede voor veranderinge in bedryfskapitaal <i>Operating profit before changes in working capital</i>
	Toename / Afname in voorraad / <i>Increase / Decrease in inventory</i>
	Toename / Afname in debiteure / <i>Increase / Decrease in debtors</i>
	Toename / Afname in krediteure / <i>Increase / Decrease in creditors</i>
	Kontant deur bedrywighede voortgebring / <i>Cash generated from operations</i>

(19 punte / 19 marks)

27.2	Inkomstebelasting betaal / <i>Taxation paid</i>

(7 punte / 7 marks)

27.3	Opbrengs uit die verkoop van die voertuig <i>Calculate the proceeds on the disposal of the vehicle</i>	5
27.4.1	Aantal aandele gedurende die jaar uitgereik / <i>Number of shares issued during the year</i>	4
27.4.2	Die prys wat die aandeelhouders vir hierdie aandele betaal het (per aandeel) <i>The price that the shareholders paid for these shares (per share)</i>	4
27.5	Bereken die krediteure-invorderings- termyn vir 2009. <i>Calculate the creditor's collection period for 2009.</i>	6
27.6	Hoe lank sal die voorraad voorhande vir 2009 hou? <i>How long will the stock on hand for 2009 last?</i>	5
27.7	Bereken die verdienste per aandeel vir 2009. / <i>Calculate the earnings per share for 2009.</i>	4
27.8	Bereken die dividend per aandeel vir 2009. / <i>Calculate the dividends per share for 2009.</i>	4

27.9.1	Bereken die opbrengs op gemiddelde aandeelhoudersbelang vir 2009. <i>Calculate the average return on shareholders' equity for 2009.</i>	5
27.9.2	Waarom is die opbrengs op gemiddelde aandeelhoudersbelang 'n belangrike finansiële aanduider in 'n maatskappy? (noem een rede) <i>Why is the return on average owners' equity an important financial indicator for ' company? (provide one reason)</i>	2
27.10	Verduidelik kortliks die verskil tussen solvensie en likiditeit. <i>Briefly explain the difference between solvency and liquidity.</i>	2